

Varsinais-Suomen ELY-keskus  
PL 236  
20101 TURKU

Viite VARELY/1533/2022

### **Elinvoima- ja ympäristötoimialan lausunto**

Varsinais-Suomen ELY-keskus on varannut Porin kaupungille mahdollisuuden lausua Preiviikinlahden Natura 2000 -alueella sijaitsevien kiinteistöjen lunastuksen aloittamiseen liittyen. Elinvoima- ja ympäristötoimiala antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on aloittanut lunastuksen valmistelun Preiviikinlahden Natura 2000-alueella koskien kolmea Preiviikin Lahdenperän alueella sijaitsevaa kiinteistöä. Tarkoituksena on lunastaa valtiolle suojelun toteuttamiseksi alueita, joiden suojelun toteuttaminen vapaaehtoisesti ei ole onnistunut tai ei ole ollut mahdollista.

Kiinteistöistä kaksi sijaitsee Pietniemen kylän alueella. Ne ovat noin 13,77 hehtaarin (609-429-876-4) ja noin 4,99 hehtaarin (609-429-876-5) suuruisia. Ne ovat jakamattomia vesialueita ja vesijättömaata. Näillä kiinteistöillä on runsaasti omistajia, Porin kaupunki yhtenä. Kolmas lunastettava alue käsittää noin 0,9 hehtaarin suuruisen alueen Preiviikin kylään sijoittuvasta kiinteöstä (609-431-1-121). Alue on raivattu pelloksi.

Lunastettavat kiinteistöt kuuluvat kokonaan Preiviikinlahden Natura-alueeseen sekä luonto-että lintudirektiivin perusteella ja lähes kokonaan valtakunnalliseen lintuvesien suojeluohjelmaan (1982). Preiviikinlahden perän lintuvesien suojeluohjelman alue on erittäin merkittävä vesilinnustolle muutto-, levähdys- ja sulkasatoalueena. Ranta-alueet ovat entisiä laidunniittyjä, ja hoidetuilla alueilla pesii edelleen rantaniityille tyyppillistä linnustoa. Alueella on pieni yhteinen venesatama.

Osaa Preiviikin Lahdenperän alueen rantaniityistä on hoidettu viime vuosina laiduntamalla, niittämällä ja raivaamalla. Metsähallituksen Rannikko-LIFE -hankkeessa on hoidettu rantaniityjä alueen valtion mailla. Hankkeen tavoitteena on luoda toimiva elinympäristöjen verkosto Suomen rannikolla Perämereltä Hangon saaristoon ja Viron pohjoisrannikolle. Hankeaika on 1.8.2018 – 31.3.2025. Hoidon tavoitteita ei nykytilanteessa voi saavuttaa, sillä laajempi jakamattomista kiinteistöistä muodostaa merkittävän osan hoitamattomasta rantaniityalueesta ja pelloksi raivattu rantaniitty sijaitsee linnuston suojelun kannalta keskeisellä alueella perustettujen luonnonsuojelualueiden välissä.

Lunastuksen avulla on mahdollista muodostaa koko alueesta maisemallisesti avoin yhtenäinen laidunalue, josta osa kuuluu myös Selkämeren kansallispuistoon. Varsinais-Suomen ELY-keskus on ilmaissut kiinnostuksensa ostaa myös jakamattomien kiinteistöjen pohjoispuolella sijaitseva Porin kaupungin omistama suojelualue, ja liittää se koko alueen kokonaisuuteen.

Porin kaupungin elinvoima- ja ympäristötoimiala pitää Varsinais-Suomen ELY-keskuksen syitä lunastuksen aloittamiseen perusteltuina. Kun vapaaehtoisen suojelun toteuttaminen ei etene, jää ainoaksi mahdollisuudeksi luonnonsuojelulain mukaan lunastaa alueet. Nykyinen maaomistus jakaa yhtenäisen niittyalueen kolmeen erilliseen hoitoalueeseen. Alueiden kunnostus ja laidunkäyttöön vuokraaminen voi jakamattomien kiinteistöjen kohdalla osoittautua mahdottomaksi toteuttaa tai aikaa kuluu eri toimenpiteiden osalta kohtuuttoman paljon.